

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حکمت

فصلنامه علمی - پژوهشی حکمت و فلسفه پژوهشگاه علوم و حیانی معارج

سال هفتم - شماره سوم - پیاپی ۲۶ - زمستان ۱۳۹۴

صاحب امتیاز: پژوهشگاه علوم و حیانی معارج

مدیر مسئول: مرتضی واعظ جوادی

سرمدبیر: محمدتقی چاوشی

مدیر اجرایی و دبیر تخصصی: هادی یساقی

اعضای هیئت تحریریه

احمد واعظی (دانشیار دانشگاه باقرالعلوم علیه السلام)

حمید پارسانیا (دانشیار دانشگاه باقرالعلوم علیه السلام)

محمدتقی چاوشی (استادیار پژوهشگاه علوم و حیانی معارج)

محمد غروی (استاد حوزه علمیه قم)

غلامرضا فیاضی (استاد مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام)

محسن قمی (استادیار دانشگاه باقرالعلوم علیه السلام)

محمدرضا مصطفی پور (عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی)

مرتضی واعظ جوادی (استادیار پژوهشگاه علوم و حیانی معارج)

یدالله یزدان پناه (استاد فلسفه و عرفان حوزه علمیه قم)

فصلنامه «حکمت اسراء» به استناد ماده واحده مصوب مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی و براساس مصوبه ۵۷۳ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۱۶ شورای عالی حوزه های علمیه در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۱۴ کمیسیون نشریات علمی حوزه، حائز رتبه علمی - پژوهشی شد.

این فصلنامه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)؛ پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (SID)؛ بانک اطلاعات نشریات کشور (Magiran) و پایگاه مجلات تخصصی نور (Noormags) نمایه می شود.
حکمت اسراء در سامانه نشریات پژوهشگاه معارج به آدرس <http://hikmat.isramags.ir> نمایه شده و قابل بازیابی است.

ویراستار: میلاد ربیعی

امور فنی و صفحه آرایی: مهدی احمدی

نشانی: قم، ۷۵ متری عمار یاسر، نبش خیابان شهید قدوسی، بنیاد بین المللی علوم و حیانی اسراء، طبقه سوم، مدیریت نشریات علمی.

صندوق پستی: ۱۳۵۱ - ۳۷۱۹۵ - تلفن و دورنگار: ۰۲۵ ۳۷۱۸۹۲۳۱

آدرس سایت: <http://www.isramags.ir> پست الکترونیکی: israhikmat@yahoo.com

قیمت: ۷۰۰۰۰ ریال

شیوه‌نامه مقالات و راهنمای نویسندگان

فصلنامه حکمت‌إسرا، پذیرای مقالاتی است که با نگاهی نو در حوزه فلسفه بر پایه حکمت متعالیه، تحقیق و تألیف شده‌اند. بایسته است در مقاله ارسالی، اصول ساختاری و نکات نگارشی زیر مراعات گردد.

۱. مقاله نباید پیش‌تر چاپ شده یا برای چاپ به جایی ارسال شده باشد.
۲. حجم مقاله، نباید بیش از ۶۵۰۰ کلمه باشد.
۳. مقاله ارسالی باید دربردارنده بخش‌های زیر باشد:
  - الف. صفحه نخست: عنوان مقاله، چکیده فارسی (حداکثر در ۲۵۰ کلمه)، و کلیدواژه‌ها.
  - ب. مقدمه، محتوا، نتیجه‌گیری و در پایان، فهرست منابع.
۴. پانویشت‌های توضیحی و معادل‌های لاتین اصطلاحات خاص، در پایین صفحه و با شماره‌گذاری مستقل ذکر شود.
۵. ارجاعات، باید به شیوه درون‌متنی باشد و فهرست کامل منابع مقاله با مشخصات کامل کتاب‌شناختی به ترتیب حروف الفبایی نام خانوادگی در پایان مقاله آورده شود.
  - الف. شیوه مشخصات منبع در متن مقاله: (نام خانوادگی نویسنده، سال انتشار: جلد/صفحه)
  - ب. شیوه و ترتیب مشخصات کتاب‌ها و مقاله‌ها در فهرست منابع:
کتاب: نام خانوادگی، نام نویسنده (سال انتشار کتاب)، عنوان کتاب، مترجم در صورت ترجمه، نام ناشر، محل نشر، نوبت انتشار.
مقاله: نام خانوادگی، نام نویسنده (سال انتشار مقاله یا نشریه)، «عنوان مقاله»، مترجم، نام نشریه، دوره انتشار، شماره انتشار، صفحات.
۶. برای ذکر متن آیات قرآن کریم و روایات، از نرم‌افزارهای معتبر استفاده شود.
۷. مقاله‌های برگرفته از پایان‌نامه‌ها، همراه با نام و تأیید استاد راهنما باشد.
۸. چاپ مقاله، مشروط به رعایت نکات فوق و تأیید هیأت تحریریه و داوران نشریه است.
۹. فصلنامه در ویرایش و تلخیص مقاله‌های ارسالی، آزاد است.
۱۰. در همه مقاله‌ها نویسنده اول، نویسنده مسئول مقاله شناخته شده و چنانچه مقاله‌ای دارای نویسندگان مسئول باشد در پانویشت مشخص می‌شود.
۱۱. مقاله‌ها، ترجمه‌ها و گزارش‌های موجود در بخش کتابشناسی، مقاله علمی پژوهشی شمرده نمی‌شوند.
۱۲. ارسال مقاله به فصلنامه تنها از طریق مراجعه به سامانه نشریات پژوهشگاه معارج به نشانی: <http://www.isramags.ir> امکان‌پذیر خواهد بود.

فهرست

واکاوی مفهوم «دین» و «دینی» در نظریه علم دینی آیت‌الله جوادی آملی/ ۵

محمدعلی اکبری

مرتضی واعظ جوادی

رهیافت سلبی صفات خدا از دیدگاه ابن سینا و توماس آکوئینی/ ۳۵

حسن عباسی حسین‌آبادی

بررسی و نقد مسئله شر از نظر الهیات پویشی با تأکید بر اندیشه هارتسهورن/ ۵۵

یدالله رستمی

منصور نصیری

تبیین شناخت‌شناسانه علیّت در حکمت متعالیه/ ۸۷

محمدرضا بهتاش

علی کرباسی‌زاده

یوسف شاقول

مقایسه زیبایی‌شناختی مراتب هستی در فلسفه فلوطین و سهروردی/ ۱۱۲

محمدعلی سلطان‌مرادی

یحیی بوذری‌نژاد

وجوه اشتراك و افتراق فکری هوسرل و دکارت/ ۱۳۹

محمدتقی شاکری

المستخلفات/ ۱۷۵

182/Abstracts